

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і методика викладання футболу

Освітня програма «Фізична культура»

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 014 - середня освіта (фізична культура)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол No 1 від “31” серпня 2020 р.

Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ТiМВ футболу
Викладач (-і)	Синиця А.В.
Контактний телефон викладача	0505497670
Е-mail викладача	siniciaav7@gmail.com
Формат дисципліни	Лекційні, практичні та семінарські заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	четвер 13.30
2. Анотація до курсу	
Дисципліна призначена для студентів другого курсу спеціальності 014 – середня освіта, фізична культура та покликана сформувати у них цілісну систему знань щодо елементів техніки гри у футбол, сформувати у студентів практичні навички з техніки гри у футбол, методичку навчання техніки гри у футбол; організацію та проведення змагань та методичку суддівства з футболу.	
3. Мета та цілі курсу	
навчальної дисципліни полягає у вивченні основних теоретичних положень, оволодінні технікою футболу, набутті необхідних знань, умінь і навичок для самостійної педагогічної роботи. Організації та проведення змагань з футболу.	
4. Компетентності	
Знання основних педагогічних положень формування особистості спортсмена в процесі багаторічної спортивної підготовки (з обраного виду спорту); сформувати знання про історію розвитку футболу; - сформувати необхідні знання та практичні вміння у виконанні технічних способів і тактичних дій у футболі; - сформувати вміння методично-грамотно навчати технічним способам і тактичним діям у футболі; - сформувати вміння методично грамотно навчати технічним способам і тактичним діям у футболі; - сформувати знання про правила гри в футболі та вміння судити гру; - сформувати знання та практичні вміння необхідні для організації та проведення змагань із футболу.	
5. Результати навчання (компетентності)	
-знати:	
• історію розвитку футболу і міні-футболу; • основи техніки і тактики гри у футбол, міні-футбол, фізичної, теоретичної, вольової і психологічної підготовки футболістів; • основи методики спортивної підготовки футболістів;	

- основні положення організації та проведення змагань з футболу, міні-футболу;
- планування та облік навчальної роботи з футболу;
- правила гри та методику суддівства змагань з футболу.

вміти:

- робити фазовий аналіз техніки виконання прийомів гри;
- володіти основними навиками техніки і тактики футболу, міні-футболу;
- застосовувати на практиці здобуті знання, вміння та навички, потрібні для успішної діяльності в футболі;
- організовувати і проводити змагання з футболу, міні-футболу;
- скласти таблицю змагань з використанням різних систем їх проведення;
- виконувати функціональні обов'язки арбітра та асистента арбітра.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекційні заняття	8
семінарські заняття / практичні / лабораторні	22
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	014 – середня освіта, фізична культура	1	В

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Теоретичний курс дисципліни	Лекції	1,4,7,1	8		Лютий- березень
	Самостійна робота	1	6		

Тема 1. Вступ. Історія розвитку футболу.	Лекції Самостійна робота	1,2,19, 20	• Загальне уявлення про футбол. • Місце і значення футболу у системі фізичного виховання. • Чемпіонати світу, Європи і Олімпійські ігри. • Розіграші клубних команд. • Становлення футболу в Україні. 2 2	5 балів	лютий
Тема 2. Особливості підготовки футболістів. Види підготовки	Лекції Самостійна робота	3,5,16, 22	• Мета і завдання підготовки футболістів. • Зміст спортивної підготовки. • Види підготовки (теоретична, загальна і спеціальна, психологічна технічна та вольова) їх взаємозв'язок. • Планування і вікові особливості футболістів. 2 2	5 балів	березень
Тема 3. Організація і проведення змагань з футболу, міні-футболу	Лекції Самостійна робота	4,7,15, 21	• Види змагань з футболу. • Системи змагань. • Планування змагань. • Регламент змагань. • Правила гри в футбол і їх аналіз. • Поняття методики суддівства. 4 2	5 балів	березень
Контрольна робота	Практичні заняття Самостійна робота	1,4,17, 21	Завдання тем 1-3 2 2	5 балів	березень
Змістовий модуль 2. Техніка гри в футбол.	Практичні заняття Самостійна робота		12 24	5 балів	квітень
Тема 1. Удари по м'ячу внутрішньою, середньою і зовнішньою стороною стопи.			Техніка навчання ударам по м'ячу. .Техніка і методика навчання ударам по м'ячу різними сторонами стопи. 2. Способи переміщення футболістів. 3. Зупинка м'яча підшвою і внутрішньою стороною стопи. 4. Індивідуальні дії без м'яча в нападі і захисті. 5. Головні методи розвитку швидкості і спритності.	5 балів	квітень

Способи переміщення футболістів.	Практичні заняття Самостійна робота		2 6		
Тема 2. Техніка виконання і навчання зупинки м'яча середньою частиною підйому, стегном, груддю, головою, удару по м'ячу головою.	Практичні заняття Самостійна робота	5,9,14, 16	Техніка виконання і навчання зупинці м'яча середньою частиною підйому , стегном , груддю , головою. 2. Удари по м'ячу головою. 3. Індивідуальні тактичні дії у нападі і захисті. 4. Головні засоби і методи розвитку сили. 5. Дозування тренувальних навантажень.	5 балів	квітень
Тема 3. Техніка навчання ведення м'яча.	Практичні заняття Самостійна робота	6,8,12, 19	1. Техніка виконання і методика навчання ведення м'яча. 2. Групові тактичні дії в окремих ігрових епізодах. 3. Засоби і методи розвитку швидко-силових якостей футболістів I	5 балів	квітень
Тема 4. Техніка виконання і навчання обманним рухам.	Практичні заняття Самостійна робота	4,9,15	1. Техніка виконання і методика навчання обманним рухам ; .груповим тактичним діям у захисті. 2. Засоби і методи розвитку загальної витривалості футболістів .	5 балів	квітень
Тема 5. Техніка навчання відбору м'яча.	Практичні заняття Самостійна робота	5,17,20	1. Техніка виконання і методика навчання відбору м'яча (поштовхом плечем в плече , в підкати , напівпідкати). 2. Навчити командним діям у нападі і захисті. 3. Засоби і методи розвитку швидкісної витривалості.	5 балів	квітень

	робота				
Тема 6. Техніка виконання і методика навчання вкидання м'яча; командним діям у нападі..	Практичні заняття Самостійна робота	2,4,8,1 5	1. Техніка виконання і методика навчання вкидання м'яча . 2. Методика початку командним діям у нападі. 3. Засоби і методи розвитку швидкохідно – силових якостей .	5 балів	травень
Змістовий модуль 3. Методика початкового навчання гри в футбол.1	Практичні заняття Самостійна робота	2,4,8,1 5	10 26	5 балів	Травень-червень
Тема 1. Методика початкового навчання ударів по м'ячу різними частинами стопи.	Практичні заняття Самостійна робота	2,4,8,1 5	Техніка навчання ударам по м'ячу. . 1.Методика навчання передачі ударів по м'ячу на короткі , середні відстані різними частинами стопи. 2.Удосконалення ударів по м'ячу різними частинами стопи 3.Удосконалення передач м'яча та прийому в двосторонніх рухливих іграх.	5 балів	травень
Тема 2. Методика початкового навчання ведення м'яча різними частинами підйому	Практичні заняття Самостійна робота	2,4,8,1 5	1. Техніка виконання ведення м'яча носком. 2. Навчання ведення м'яча верхньою частиною стопи або підйомом. 3. Методика навчання ведення внутрішньою стороною стопи. 4. Навчання правильному розташуванню гравців на обмежених майданчиках.	5 балів	травень
Тема 3 Методика початкового навчання вкидання м'яча з-за голови.		2,4,8,1 5	1. Техніка виконання і методика навчання вкидання м'яча . 2. Методика початку командним діям у нападі. 3. Засоби і методи розвитку	5 балів	травень

	Практичні заняття Самостійна робота		швидкісно – силових якостей. 2 2		
Тема 4. Навчальна практика.	Практичні заняття Самостійна робота	2,4,8,1 5	1. Проведення частин уроку з різною тематичною направленістю (по завданню викладача). 2. Основи практичного суддівства на заняттях з футболу. 2 10	5 балів	червень
Тема 4. Контрольні нормативи з технічної і фізичної підготовки	Практичні заняття Самостійна робота	2,4,8,1 5	1. Прийняття контрольних нормативів з технічної підготовки. 2. Прийняття контрольних нормативів з фізичної підготовки. 2 2	5 балів	червень

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання знань студентів з кожної навчальної дисципліни включає поточний, модульний та семестровий контроль знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» — 5, «добре» — 4, «задовільно» — 3, «незадовільно» — 2), отримані студентами, виставляються в академічних журналах. Модульний контроль проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни — змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. Форми модульного контролю та система оцінювання рівня знань та вмінь студентів визначаються кафедрою та відображаються у робочій навчальній програмі дисципліни. Кількість балів за кожний модуль (оцінка контролю у балах) визначаються кафедрою. Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі екзамену. Екзамен — форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного

	матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Форма проведення екзамену може бути письмова, письмово-усна, у формі тестових екзаменаційних завдань. Зміст екзаменаційних завдань та критерії оцінювання встановлюються кафедрою.
Вимоги до письмової роботи	При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо. Якщо студент не склав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).
Практичні заняття	Відповідь студента на практичному занятті оцінюється за 4-бальною системою: <i>5 балів</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань. <i>4 бали</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань. <i>3 бали</i> – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача. <i>2 бали</i> – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск до іспиту становить мінімум 25 балів, максимум 50 балів; бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.
8. Політика курсу	
– Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини. – У випадку пропуску 5 чи більше практичних занять без поважної причини, студент	

- може бути не допущений до підсумкового контролю (екзамену), або його/її підсумкова оцінка буде знижена;
- Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю;
  - Студент має брати активну участь на практичних заняттях;
  - Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях;
  - Студент на свій вибір має зробити переклад 5 різножанрових текстів, що виносяться на індивідуальну роботу;
  - Студент може відпрацювати будь-яке пропущене заняття чи вид контролю;
  - Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань.
  - У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів.
  - Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету;
  - Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

9. Рекомендована література

№ п-п	Автори	Назва джерела	Видавництво, рік
1.	Андреев С.Н.	Мини-футбол.	М.:ФиС,1978
2.	ВаськовЮ.В.,ПашковІ.М.	Уроки футболу в загально-освітній школі	Х.:Торсінг,2003
3.	Голомазов С., Чирва Б.	Футбол:Треніровка точности юных спортсменов	М.:Тера-спорт,1994
4.	ДердоВ.Г.,СтупарМ.І.	Футбольний арбітр України.	К.:ФФУ,2004
5.	Зінченко О.О., Васильчук А.Г.	Уроки футболу в школі.	К.-Чернівці:Поліграф-сервіс,2002
6.	Казаков П.Н.	Футбол:Учебник для ИФК.	М.: ФиС, 1978
7.	Качани Л. Горский Л.	Треніровка футболистов.	Братислава, Шпорт,1984

8.	Соломонко В.В., Лисенчук Г.А., Соломонко О.В.	Футбол.	К.:Олімпійська література,2005
9.		Фізичне виховання в школі (журнали-1,2,3,4) випуски)	К.:ФФУ,2000-2005
10.		Футбол.Правила игры.	М.:Прейскурант-издат,1991
11.		Футбол пять на пять.Независимый журнал	М.:2001-2005
12.	Чанади А.	Футбол.Техника.	М.: ФиС, 1978
13.	Шамардин В.Н., Савченко В.Г.	Футбол:Метод.пособие.	Днепропетровск:1997
14.	Швыков И.А.	Футбол в школе.	М.:Терра-спорт,2002
15.	Gero Bisanz, Gunnar Gerisch	Fussball.	Hamburg,2002
16.	Peter Schreiner	Fussball-kinder- und jugendtraining.	Hamburg,2001

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, читальний зал.
2. Івано-Франківська державна обласна універсальна наукова бібліотека ім. Івана Франка.
3. Інтернет. 1) <http://www.google.com> 2) <http://www.gmail.com> (пошукові системи інтернету).

Викладач: А. В. Синиця